

врѣмето на султана Баязидъ II. (1481—1512) ние срѣщаме арнаутски дружини, които правятъ опустошения въ австрийскитѣ земи.¹⁾ Това потурчанье е имало голѣмо значение за българскитѣ етнографски граници въ сѣверна Македония. Потурченитѣ арнаути, като народъ отъ господствующата вѣра, не само че запазили своитѣ позиции подъ турското господство, но могли да разширяватъ прѣдѣлитѣ си къмъ незащитнитѣ българи християни. Това разширяване продължава и до сега дѣ по-силно, дѣ по-слабо. Съ по-голѣма сила арнаутскиятъ елементъ почналъ да се шири къмъ Македония прѣзъ втората половина на XVIII. в. Тогава се въздигнали арнаутски независими главатари въ Албания и правили нахлуване въ Македония. Въ самитѣ прѣдѣли на Македония, въ Скопие, Тетово, Гостиваръ, Кичево, Охридъ и други мѣста, се появили полузависими наши отъ арнаутско потекло. Тѣ насърдавали арнаутски прѣселения въ тия мѣста за да иматъ подъ рѣка вѣрни войници и срѣщу турцитѣ. Най-голѣма мощъ отъ тия арнаутски главатари достигналъ *Али Паша Янински*, който се укрѣпилъ въ края на XVIII. в. въ Янина. Той завладѣлъ като независимъ князь освѣнъ голѣма часть албански земи още западно-македонскитѣ низини и още веднѣжъ прѣдѣлитѣ на арнаутско господство стигнали планината Пелистеръ. Неговата власть отъ 1788 до 1820 год. е съдѣйствувала на арнаутското население да се укрѣпи въ Корченско и да захване южния брѣгъ на Охридското Езеро, отъ дѣто останалото българско население или избѣгало, или било избито въ врѣме на междоусобицитѣ.

По-късно се повдига юначниятъ арнаутинъ *Арсланъ Бей* срѣщу турската власть и съюзи съ себе си много мѣстни главатари отъ срѣдна Албания заедно съ Джеладинъ Бей Охридски. Тогава арнаутитѣ оплѣнили града Кожани и други християнски мѣста.²⁾ Прѣзъ 1830 год. турскиятъ садразамъ Решидъ Паша унищожи арнаутскитѣ главатари съ жестока ориенталска хитрина въ Битоля, дѣто били повикани отъ него на госте и на прѣговори и вѣроломно избити.³⁾ Скоро подиръ тая кървава разправа срѣщу турската власть се повдигна силниятъ наслѣдственъ шkodренски владѣтель *Мустафа Паша*. Той още прѣзъ врѣме на Руско-турската война 1828—29 г. държалъ съмнително поведение срѣщу турцитѣ, като вродилъ планове да основе самостоятелно княжество въ Албания. Слѣдъ Одринския миръ се оттеглилъ въ Шкодра. Благодарение на

¹⁾ Hammer, G. d. Os. Reiches I. 639—640.

²⁾ Верковичъ, Топограф.-этнограф. очеркъ Македоніи, 139.

³⁾ Urquhart, Der Geist der Orient, I. 203—211.